

HARAM LAFIZLAR

1- Kelimeleri dinle ve duyduğun kelimeleri yuvarlak içine al.

- a- Yasaklanmış (المحظور)
b- Haram kıldı (حرم)
c- Günah (معصية)
d- Yasak (النهي)

2- Cümleleri dinle ve sonra tekrarla.

3- Cümleleri dinle ve sonra boşlukları uygun kelimelerle doldur.

- a- Halis bir hak (حق)
b- Faili eleştirilen (فاعله)
c- Helak eden yedi (الموبيقات)
d- Cezalandırmayla tehdit (العقاب)

Şeytanın işlerinden bir pisliktir. Ondan uzak durun.

4- Gelen metni oku.

Helal ve haram kılmak, sadece Allah'a ait olan bir haktır. Allah-u Teala helal kılan ve haram koyandır. Allah temiz olan şeyleri helal, pis şeyleri haram kılmıştır. İslam şeriatının haramları zikretmiş ve açıklamış olması onun merhametindedir. Allah-u Teala şöyle buyurmuştur. "... Size haram kıldıklarınızı ayrıntılı bir şekilde size açıklamıştır. " (Enam -119)

Haramlar malumdur ve ayrıntılı bir şekilde bellidir. Raz (ra) şöyle demiştir. "Yapan kişinin şer'an yerilip ayıplandığı sakıncalı şeylerin pek çok ismi vardır. Onlardan birisi ma'siyet (günah)tır. İkincisi ise haramdır. Bu "mahzur" (sakıncalı)ıa yakın bir anlamdır. Üçüncüsü ise "zenb" (kabahat/kusur)"tır. (e-Mahsul, Razi 1/101)

Kur'an ve sünnette geçen, haramlık ifade eden, Arapça lafız ve ifadeler vardır. Onlardan bazıları şunlardır.

- a- Nehy: Şu ayeti kerimde olduğu gibi: "İsraf etmeyin..." (Araf - 31)
b- Haram lafzı ve türevleri: Şu ayeti kerimde olduğu gibi: "...Ölü eti size haram kılınmıştır..." (Maide - 3)
c- Helal olmadığının açıklanması: Resullah'ın şu hadisinde olduğu gibi: "Müslüman bir kişinin malı, kendi gönül rızası ile vermesi dışında bir başkasına helal olmaz." (Beyhaki, Süneni Kübra 6/97)
d- Terk talebi: Resullah'ın şu hadisinde olduğu gibi: "...Yedi büyük günahdan kaçının..." (Buhari, Vasiyetler 2766, Müslim, İman 145)
e- Dünyevi cezanın zikredilmesi: "Şu ayeti kerimde olduğu gibi: "...Namuslu kadınlara zina isnat edip sonra da dört şahit getiremeyenlere seksen değnek vurun..." (Nur - 4)

- e- Ahiret azabı ile tehdit: Şu ayeti kerimde olduğu gibi: "...Eğer böyle yapmazsanız, Allah ve Resulu ile savaşa girdiğinizi bilin..." (Bakara - 279)

5- Parçaya göre aşağıdaki soruları cevapla (BU ALIŞTIRMADA SORULAR CEVAPLANMAMIŞTIR.CÜMLELER PARÇADAN ÇIKARILABİLİR.)

- a- Harama işaret eden üç tane lafız söyle.
b- Parçadan harama üç örnek söyle.
c- Cezalandırmayla tehdit etmenin anlamı nedir? Kur'an-ı Kerim'den bir örnek ver.

6- Gelen konularda arkadaşlarınızla tartış.

- a- İslam'da yenmesi ve içilmesi yasaklanan yiyecek ve içeceklerden bazıları.
b- Büyük ve küçük günah olmak üzere iki tür günahın varlığı üzerine.

7- Parçadan üç tane ismi fail çıkar ve onun fillerini söyle.

أ. اسم الفاعل:	خَالِصٌ	فِعْلُهُ:	خَلَصَ	عَدَدُ حُرُوفِهِ:	٣
ب. اسم الفاعل:	مُحَرَّمٌ	فِعْلُهُ:	حَرَّمَ	عَدَدُ حُرُوفِهِ:	٤
ت. اسم الفاعل:	مُحَلَّلٌ	فِعْلُهُ:	حَلَّلَ	عَدَدُ حُرُوفِهِ:	٤

8- Dil Bilgisi

Birinci olarak - Aşağıda gelen cümleleri oku. Sonra düşün ve dikkat et.

- a- Allah şöyle buyurdu: "De ki: "Hem öncekiler hem sonrakiler; **Bilinen** (معلوم) bir günün belirlenmiş bir vaktinde mutlaka bir araya **getirilecekler!** (مجمعون)" (Vakıa - 49/50)
b- Allah **yiyecek** (المأكولات) ve içeceklerden (المشروبات) ve diğer tüm eşyalardan temiz olanları helal kıldı.

DÜŞÜN VE DİKKAT ET

Türeyen isimlerden ismi meful, fiilin üzerinde gerçekleştiği kimseye delalet eden isimdir. Akılsız bile olsa. (ÖRNEKLER KİTAPTA)

İkinci olarak - Gelen ayeti oku sonra düşün.

Allah şöyle buyurdu: "Amel defteri sağından verilenler; ne mutlu o sağından verilenlere! Onlar dalbastı kiraz ve **meyve yüklü** (مخضوب) **meyvesi sıra sıra** (منضود) muz ağaçları arasında; **Kesintisiz** (ممدود) gölgeler altında; **Çağlayanların** (مسكوب) kenarında; **Bitip tükenmeyen** (مقطوعة) ve **yasaklanmayan** (ممنوعة) bol meyveler arasında; **Kabartılmış** (مرفوعة) döşekler üzerinde (olacaklar)." (Vakıa – 27/34)

HARAM LAFIZLAR

DÜŞÜN:

İsmi Meful, (مفعول) vezninde fethali bir mimin başına eklenmesi ve sonun evveline bir vav eklenmesiyle sülasi mücerred fiilden üretilir. (ÖRNEKLER KİTAPTA)

Üçüncü olarak - Tabloyu düşün ve sonra verilen örneği kıyas ederek türet.

اسم المفعول	الفعل	اسم المفعول	الفعل
مَشْتَرٍ	شَرِبَ	مَدْرُسٍ	دَرَسَ
مَبْتُوثٍ	بَتَّ	مَكْتُوبٍ	كَتَبَ
مَقْتُولٍ	قَتَلَ	مَقْرُوشٍ	قَرَشَ
مَظْلُومٍ	ظَلَمَ	مَقْرُوءٍ	قَرَأَ

Dil Bilgisinin Özeti

İsmi Meful: Fiilin üzerinde gerçekleştiği kimseye işaret eden isimdir. Akılsız olsa bile. Sülasi mücerred fiilden (مفعول) vezninde türetilir.

9- Aşağıda gelen parçayı dinle. Sonra boşlukları uygun kelimelerle doldur.

Allah eşyaları insanların faydası için yaratmıştır. Bundan dolayı aslanan **helalliktir** (الحل). Haramlar çok değildir. Yiyeceklerin çoğu helaldir, **Yiyeceklerin** (المطعموم) az bir kısmı haramdır. İçeceklerde bu şekildedir. Giyeceklerde aynı şekildedir. Mesela **ipek** (الحرير) **erkekler** (الرجال) yasaklanmıştır çünkü ipek kadın kıyafetidir. Fakat kumaş türlerinin çoğu helaldir.

10- Geçen parçayı bir kez daha dinle ve sonra sorulara cevap ver.

a- Helalden işittiklerini izah et: Yiyecek, içecek ve giysiden bir şey ne zaman haram olur?

عندما مَضَرَ لِلنَّاسِ

b- İşittiğinden ismi meful çıkar ve fiilini açıkla.

اسم المفعول	مَطْعُومٍ	مِنْسُوجَاتٍ	مَشْرُوبَاتٍ	مَلْبُوسَاتٍ
فِعْلُهُ	طَعِمَ	نَسَجَ	شَرِبَ	لَبَسَ

11- Gelen metinde geçen ismi mefulerin fiilini metnin altında açıklayarak altına bir çizgi koy.

Helal ve haram kılma bir tek Allah'a mahsus bir haktır. O Allah, helal kılan veya haram kılandır. Allah, yiyecek, içecek ve diğer eşyalardan temiz olanları helal kıldı. Pis şeyleri haram kıldı. İslam şeriatının haramları zikretmiş ve açıklamış olması onun merhametindedir. Allah-u Teala şöyle buyurmuştur. "... Size haram kıldıklarınızı ayrıntılı bir şekilde size açıklamıştır. " (Enam -119)

Haramlar malumdur ve ayrıntılı bir şekilde bellidir. Ona denilir: "Yasaklanmış, isyankâr, günah.

اسم المفعول	مَشْرُوبَاتٍ	مَأْكُولَاتٍ	مَعْرُوفٍ	مَعْلُومٍ	مَحْظُورٍ
الفعل	شَرِبَ	أَكَلَ	عَرَفَ	عَلِمَ	حَظَرَ

12- Gelen fiillerden ismi meful türet.

أ. وَضَعَ مَوْضُوعٍ.	ب. رَفَعَ مَرْفُوعٍ.
ت. وَصَلَ مَوْضُولٍ.	ث. غَسَلَ مَغْسُولٍ.

13- Doğru hükmün önüne (✓) yanlış hükmün önüne (×) işareti koy.

- a- Ahlak iki türdür: Övülen,
(محمود) İsmi Fail'dir. (×)
(مذموم) İsmi Meful'dur. (✓)
- b- Yolculuk sevilir.
(مرغوب) İsmi Fail'dir. (×)
(مرغوب) İsmi Meful'dur. (✓)
- c- Ölen de öldüren de cehennemdedir.
(القاتل) İsmi Fail'dir. (✓)
(المقتول) İsmi Meful'dur. (✓)

14- Gelen lafızları kullanarak kendisinde yiyecek ve içecekte helal ve haram hakkında konuştuğun bir paragraf yaz.

15- Gelen ismi mefulerden resimle uygun olanları yaz.

- a- Su yere dökülmüş. (مسكوب)
b- Şişe kırılmış. (مكسور)
c- Bayrak, direğin üzerine yükseltilmiş. (مرفوع)
d- Sigara içmek zararlı olduğu için mekruhtur. (مكروه)

16- Arkadaşlarıyla gelen kelimelerle arkadaşlarıyla tartış.

17- Arkadaşlarına gelen metinlerdeki ismi fail ve ismi mefulu ikisi arasındaki farkı kalıpları ve anlamları bakımından açıkla.

- a- Nebi (sav) dedi ki: "İki Müslüman (المسلمين) birbirlerine kılıç çektiği zaman, ölen (القاتل) de öldüren (المقتول) de cehennemdedir." Denildi ki, Ey Allah'ın Resulü "Bu katil, Pe ki ya ölen?" Dedi ki: Şüphesiz o arkadaşını (صاحبه) öldürmek istiyordu."
- b- Allah şöyle buyurdu: "Güzel (معروف) bir söz ve bir bağışlanma arkasından eziyet gelen bir sadakadan daha hayırlıdır." (Bakara – 263)
- c- Allah şöyle buyurdu. "Nice beldeler helak ettik. Onların hepsi bilinen (معلوم) bir kitapta yazılıdır." (Hicr – 4)